

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije

Odgovori na komentare sa završene javne rasprave o prijedlogu teksta Pravilnika o namjeni radiofrekvencijskog spektra

VIPnet d.o.o.

1. Područje 440 – 470 MHz

Prijedlog: dodjela temeljem zahtjeva i javnog natječaja

Prijedlog: Tablica namjene daje mogućnost dodjele ovog dijela radiofrekvencijskog spektra isključivo na zahtjev. Područje je namijenjeno za PMR/PAMR i nalazi se u području napuštenog sustava pokretne telefonije NMT450. Obzirom na tehničko-tehnološke mogućnosti korištenja navedenog spektra za javne elektroničke komunikacijske mreže, od izuzetnog je značaja da se navedeni spektar dodjeljuje temeljem zahtjeva i naknadne obavijesti Agencije o zaprimanju zahtjeva zainteresiranih strana, odnosno, u slučaju većeg broja zaprimljenih zahtjeva za isti radiofrekvencijski spektar, da se dodjela izvrši temeljem javnog natječaja.

- *Frekvencijsko područje 440-470 MHz je u Republici Hrvatskoj i prije bilo namijenjeno za PMR/PAMR sustave te u tom frekvencijskom području postoji značajan broj korisnika koje nije moguće preseliti u drugo frekvencijsko područje. NMT sustav u Republici Hrvatskoj nije koristio frekvencijski spektar na 450 MHz.*

2. Područje 470 – 862 MHz

Prijedlog: dodjela temeljem zahtjeva, javnog natječaja i javne dražbe

Prijedlog: dodatna namjena područja 614-790 MHz za IMT

Prijedlog Tablica namjene daje mogućnost dodjele ovog dijela radiofrekvencijskog spektra isključivo na zahtjev. Područje je, između ostalog, namijenjeno za TV/DTV ali i za IMT (UMTS) tehnologiju. Obzirom na tehničko-tehnološke mogućnosti korištenja navedenog spektra za javne elektroničke komunikacijske mreže, od izuzetnog je značaja da se navedeni spektar dodjeljuje i temeljem zahtjeva i naknadne obavijesti Agencije o zaprimanju zahtjeva zainteresiranih strana, i u slučaju većeg broja zaprimljenih zahtjeva za isti radiofrekvencijski spektar, da se dodjela izvrši temeljem javnog natječaja, odnosno, javne dražbe. U području 614 – 790 MHz neophodno je rezervirati i određen dio radiofrekvencijskog spektra za primjenu IMT tehnologije, obzirom da je za to predviđeni radiofrekvencijski spektar unutar područja 790 – 862 MHz nedostatan za dodjelu dvjema zainteresiranim stranama.

- *Frekvencijsko potpodručje koje se koristiti za analognu zemaljsku televiziju dodjeljuje se na temelju zahtjeva za pojedinačnu dozvolu, odnosno na temelju natječaja ukoliko se dodjeljuje za digitalnu televiziju*

- *Navedeno frekvencijsko područje namijenjeno je prvenstveno za radiodifuziju i danas u njemu emitira analogna zemaljska televizija. Sukladno međunarodnom sporazumu Ženeva 2006 isto frekvencijsko područje namijenjeno je i za budući rad digitalne zemaljske televizije te ostalih službi sukladno međunarodnoj i europskoj tablici namjene, ovisno o planu namjene i dodjele svake pojedine zemlje. Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 31.7.2008. donešena je Strategija prelaska s analognog na digitalno emitiranje televizijskih programa u Republici Hrvatskoj, kojom je određen krajnji rok za potpuni prelazak na emitiranje televizijskog programa u digitalnoj tehnologiji od 1.1.2011. Strategija također predviđa korištenje frekvencijskog područja 470-790 MHz za digitalnu televiziju dok je frekvencijsko područje 790-862 MHz moguće dodijeliti i za IMT. Ukoliko bi se išlo na tehnološki neutralnu dodjelu (što obuhvaća i DVB-T i IMT) u frekvencijskom području 470-790 MHz, dodjela bi bila putem javne dražbe.*
- *Frekvencijsko područje 614-790 MHz i u europskoj tablici namjene nije namijenjeno za IMT tehnologiju. Ovisno o frekvencijskoj raspodjeli u području 790-862 MHz (koju određuje Agencija), dodjeljivati će se jedan, dva ili više frekvencijskih područja pojedinim zainteresiranim stranama. Detaljnija frekvencijska raspodjela za područje 790-862 MHz će se moći napraviti nakon potpunog prelaska na digitalnu zemaljsku, te kada bude poznato više tehničkih značajki sustava na tim frekvencijama, kao i stav susjednih država o ovoj namjeni, što je važno iz razloga međunarodnog usklađivanja koje je potrebno provesti prije dodjele frekvencijskog područja određenoj tehnologiji.*
- *Frekvencijsko područje 790-862 MHz u slučaju IMT-a će se prema prijedlogu Tablice namjene dodjeljivati isključivo na temelju javne dražbe (čitav postupak će biti određen u Pravilniku o uvjetima dodjele i uporabe radiofrekvencijskog spektra – osnovna ideja: ukoliko se kreće u dodjelu, zaprimaju se zahtjevi te u slučaju više zainteresiranih se provodi postupak javnog nadmetanja).*

3. Područje 876 – 880 MHz

Prijedlog: dodjela temeljem zahtjeva i javnog natječaja

Prijedlog Tablica namjene daje mogućnost dodjele ovog dijela radiofrekvencijskog spektra isključivo na zahtjev. Područje je, između ostalog, namijenjeno za GSM-R tehnologiju. Obzirom na tehničko-tehnološke mogućnosti korištenja navedenog spektra za javne elektroničke komunikacijske mreže, od izuzetnog je značaja da se navedeni spektar dodjeljuje i temeljem zahtjeva i naknadne obavijesti Agencije o zaprimanju zahtjeva zainteresiranih strana, i u slučaju većeg broja zaprimljenih zahtjeva za isti radiofrekvencijski spektar, da se dodjela izvrši temeljem javnog natječaja.

- *Frekvencijsko područje 876-880 MHz/921-925 MHz je i u europskoj tablici namjene namijenjeno za GSM-R sustave koji se koriste isključivo u željeznici. Također, Republika Hrvatska ima potpisane međunarodne sporazume koji određuju raspodjelu preferencijalnih kanala u GSM-R sustavu sa susjednim državama.*

4. Područje 921 – 925 MHz

Prijedlog: dodjela temeljem zahtjeva i javnog natječaja

Prijedlog Tablica namjene daje mogućnost dodjele ovog dijela radiofrekvencijskog spektra isključivo na zahtjev. Područje je, između ostalog, namijenjeno za GSM-R tehnologiju. Obzirom na tehničko-tehnološke mogućnosti korištenja navedenog spektra za javne elektroničke komunikacijske mreže, od izuzetnog je značaja da se navedeni spektar dodjeljuje i temeljem zahtjeva i naknadne obavijesti Agencije o zaprimanju zahtjeva zainteresiranih strana, i u slučaju većeg broja zaprimljenih zahtjeva za isti radiofrekvencijski spektar, da se dodjela izvrši temeljem javnog natječaja.

- *Frekvencijsko područje 876-880 MHz/921-925 MHz je i u Europskoj tablici namjene namijenjeno za GSM-R sustave koji se koriste isključivo u željeznici. Također, Republika Hrvatska ima potpisane međunarodne sporazume koji određuju raspodjelu preferencijalnih kanala u GSM-R sustavu sa susjednim državama.*

5. Područje 1800 – 1805 MHz

Prijedlog: dodjela temeljem javnog natječaja i javne dražbe

Prijedlog Tablica namjene daje mogućnost dodjele ovog dijela radiofrekvencijskog spektra isključivo temeljem javne dražbe. Područje je namijenjeno za širokopolasni bežični pristup što ostavlja prostora u različita tumačenja. Obzirom na tehničko-tehnološke mogućnosti korištenja navedenog spektra za elektroničke komunikacijske mreže, od izuzetnog je značaja da se navedeni spektar dodjeljuje i temeljem zahtjeva i naknadne obavijesti Agencije o zaprimanju zahtjeva zainteresiranih strana, i u slučaju većeg broja zaprimljenih zahtjeva za isti radiofrekvencijski spektar, da se dodjela izvrši temeljem javnog natječaja, prilikom kojeg bi prvenstveno odlučivali dostavljeni dokazi o ispunjenju traženih mjerila, s naglaskom na tehničke, tehnološke i kadrovske uvjete, te o dostavljenom planu izgradnje elektroničke komunikacijske mreže s općim opisom, rokovima i fazama izgradnje, uključujući očekivanu zemljopisnu pokrivenost i kakvoću usluge.

- *Budući da bi se u ovom slučaju radilo o tehnološki neutralnoj dodjeli, te da shodno tome tehničke značajke sustava nisu unaprijed poznate, a frekvencijski pojas do sada nije dodjeljivan za istu ili sličnu namjenu, kao mehanizam dodjele je odabrana javna dražba. Za pojedinu tehnologiju nije moguće odrediti više načina izdavanja dozvole (javni natječaj i javna dražba).*

6. Područje 2500 – 2690 MHz

Prijedlog: dodjela temeljem javnog natječaja i javne dražbe

Prijedlog Tablica namjene daje mogućnost dodjele ovog dijela radiofrekvencijskog spektra isključivo temeljem javne dražbe. Područje je namijenjeno za IMT tehnologiju. Obzirom na tehničko-tehnološke mogućnosti korištenja navedenog spektra za elektroničke komunikacijske mreže, od izuzetnog je značaja da se navedeni spektar

dodjeljuje i temeljem zahtjeva i naknadne obavijesti Agencije o zaprimanju zahtjeva zainteresiranih strana, i u slučaju većeg broja zaprimljenih zahtjeva za isti radiofrekvencijski spektar, da se dodjela izvrši temeljem javnog natječaja, prilikom kojeg bi prvenstveno odlučivali dostavljeni dokazi o ispunjenju traženih mjerila, s naglaskom na tehničke, tehnološke i kadrovske uvjete, te o dostavljenom planu izgradnje elektroničke komunikacijske mreže s općim opisom, rokovima i fazama izgradnje, uključujući očekivanu zemljopisnu pokrivenost i kakvoću usluge.

- *Budući da bi se u ovom slučaju radilo o tehnološki neutralnoj dodjeli, te da shodno tome tehničke značajke sustava nisu unaprijed poznate, a frekvencijski pojas do sada nije dodjeljivan za istu ili sličnu namjenu, kao mehanizam dodjele je odabran javna dražba. Za pojedinu tehnologiju nije moguće odrediti više načina izdavanja dozvole (javni natječaj i javna dražba).*

7. Područje 3410 – 3800 MHz

Prijedlog: dodjela temeljem javnog natječaja i javne dražbe

Prijedlog Tablica namjene daje mogućnost dodjele ovog dijela radiofrekvencijskog spektra isključivo temeljem javnog natječaja. Područje je namijenjeno za IMT tehnologiju. Obzirom na tehničko-tehnološke mogućnosti korištenja navedenog spektra za elektroničke komunikacijske mreže, od izuzetnog je značaja da se navedeni spektar dodjeljuje i temeljem javne dražbe, kako bi se uskladile mogućnosti dodjele pojedinih područja radiofrekvencijskog spektra namijenjenih istoj tehnologiji na istovjetnim, nediskriminirajućim temeljima.

- *Budući da se u ovom slučaju radi o dodjeli za sustave za koje su već dodjeljivane dozvole za radiofrekvencijski spektar (prema starom Zakonu o telekomunikacijama koncesije) na temelju javnog natječaja, kao mehanizam dodjele je odabran javni natječaj. Za pojedinu tehnologiju nije moguće odrediti više načina izdavanja dozvole (javni natječaj i javna dražba).*

WiMAX Telecom d.o.o.

8. Područje 3410 – 3800 MHz

Prijedlog: prijelazni period za usklađivanje namjene za 3410-3600 MHz s EU regulativom kraći od 12 mjeseci

Prema napomeni 5.430A za RF spektar 3410-3500MHz i 3500-3600MHz primjena novih namjena u RH predviđena je u skladu s globalno određenim rokom najkasnije do 17.11.2010.

Odluka Europske komisije o harmonizaciji spektra 3400-3800MHz za zemaljske sustave namijenjene pružanju usluga elektroničke komunikacije C(2008) 1873 od 21. svibnja 2008. pak prepoznaje ovaj frekvencijski spektar kao važan faktor konvergencije fiksnih, nomadičkih i mobilnih usluga, te stoga predviđa početak primjene tablice RF spektra

3400 do 3600MHz u zemljama članicama EU već u roku od 6 mjeseci od njenog donošenja, dakle do 21. prosinca 2008.

Iz toga slijedi da će do kraja ove kalendarske godine u zemljama članicama EU primjena RF spektra za područja 3410-3500MHz i 3500-3600MHz već biti usklađena s navedenim, te će koncesije i dozvole za taj spektar imaćima omogućiti pružanje usluga kako fiksnog, tako i pokretnog pristupa telekomunikacijskoj mreži.

Predlažemo stoga da se primjena namjene RF spektra 3410-3500MHz i 3500-3600MHz u najvećoj mogućoj mjeri uskladi s rokom važećim u EU, odnosno da prijelazni period za usklađenje s EU regulativom ne bude dulji od 12 mjeseci.

- *U skladu s europskim nastojanjima na Svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji 2007. godine u Ženevi da se frekvencijski pojas 3400-3800 MHz dodijeli za IMT, nastala je napomena 5.430A u kojoj je kao najprihvatljiviji datum za većinu zemalja koje su željele ovaj pojas dodijeliti IMT-u prihvaćen 17.11.2010. Samo zemlje koje su spomenute u toj napomeni planiraju ovaj pojas dodijeliti IMT-u (ovaj pojas nije za ovu namjenu globalno). Pojedine države imaju pravo odlučiti i o ranijoj implementaciji, dok napomene u Radijskim propisima sadrže ono što dostatan broj članica ITU-a planira implementirati. S obzirom da u prijedlogu Tablice namjene za frekvencijsko područje 3410-3600 MHz stoji IMT tehnologija, trenutkom stupanja Tablice na snagu, te odgovarajućih drugih propisa koji obuhvaćaju spomenutu problematiku, biti će moguće implementirati IMT tehnologiju sa svim svojim sučeljima.*